

LA PARTICIPACIÓ DE LES CAPTADORES I LES MACIPES

Històricament, les dones no participaven de la festa, ni de la processó de Sant Roc. En el seu poema, Ramon Surinyach ja hi esmenta les captadores. Tal com explicà Josep Maria Pons i Guri, el seu origen no ve de la festa de Sant Roc. Des de molt antic es feien captes per a l'Obra de l'església parroquial, unes vegades el Diumenge de Rams i altres Dilluns Sant. Des de l'any 1754 es van afegir altres captes a la festa de Sant Zenon i els dies 15 i 16 d'agost, és a dir, els dies de festa major.

Aquesta capta la feien les minyones o captadores, les quals entregaven el que havien recollit als obrers de la parròquia. Això va durar fins a començaments del segle XIX, sense tenir cap relació amb la Confraria de Sant Roc. Ara bé, quan es deixà de fer la capta per la parròquia, moltes d'aquestes noies passaren a fer de captadores al llevant de taula de Sant Roc i a repartir-se la vila amb els macips. Aquestes captadores –no macipes com algú les anomenava– anaven modestament vestides amb una brusa blanca, faldilla negra fins als peus, amb calçat negre i amb mantellina negra. A la mà hi duïen la safata de capta. En la seva cercavila les acompanyava un dels administradors, ja que aleshores no era ben vist que les donzelles anessin soles pels carrers.

Un fet important a ressaltar és la desaparició momentània de les captadores. En totes les cròniques de principis del segle XX només es fa referència als macips. No va ser fins als anys 30, que anaren a ajudar a la capta unes noies vestides de blanc i amb cinyell i corbatí vermells, que la gent va anomenar macipes.

Després de la guerra, la participació de les noies en la festa de Sant Roc anà variant depenent de l'any. També la seva indumentària, lligada a la moda del moment: fos amb vestit de mudar o amb vestit tradicional. No va ser fins al 1985, que les noies, liderades per Núria Nogueras, van recuperar definitivament la figura de les captadores, fixades a dues per colla. Anaven vestides segons el vestuari original, incorporant una faixa i espadenyes vermelles.

A partir de l'any 2005, i després d'una forta controvèrsia, les noies també poden fer la funció que fins aleshores estava reservada només per als nois. Les macipes, com són anomenades ara, porten almorratxa i no fan la capta, reservada als macipets. Les macipes van vestides amb camisa i faldilla blanca, faixa i espadenyes vermelles. A la faixa hi duen cosits uns picarols. La participació de les noies ha anat creixent d'ençà del 2009 i, actualment, són la majoria que surten a ruixar pels carrers i cases de la vila. Des del 2019, el Patronat de Sant Roc té per primera vegada una dona com a administrador gros en els seus més de quatre segles d'història.